

AUGLÝSING

um Evrópusamning um málefni þátttakenda í málflutningi fyrir Mannréttindadómstól Evrópu.

Hinn 4. nóvember 1998 var aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins afhent fullgildingarskjal Íslands vegna Evrópusamnings um málefni þátttakenda í málflutningi fyrir Mannréttindadómstól Evrópu sem gerður var í Strassborg 5. mars 1996. Samningurinn öðlast gildi 1. janúar 1999.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.
Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytinu, 1. desember 1998.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Fylgiskjal.

EVROPUSAMNINGUR um málefni þátttakenda í málflutningi fyrir Mannréttindadómstól Evrópu.

EUROPEAN AGREEMENT relating to Persons Participating in Proceedings of the European Court of Human Rights

Aðildaríki Evrópuráðsins, sem undirritað hafa samning þennan,

sem skírskota til sáttmálans um verndun mannréttinda og mannfrelsis sem undirritaður var í Róm hinn 4. nóvember 1950 (hér á eftir nefndur „sáttmálinn“);

sem hafa í huga Evrópusamning um málefni þátttakenda í málflutningi fyrir Mannréttindanefnd og Mannréttindadómstól Evrópu sem undirritaður var í Lundúnum hinn 6. maí 1969;

sem skírskota til viðbótarsamnings nr. 11 við sáttmálann varðandi endurskipulagningu á eftirlitskerfi sáttmálans, sem undirritaður var í Strassborg hinn 11. maí 1994 (hér á eftir nefndur „viðbótarsamningur nr. 11 við sáttmálann“), sem stofnar fastan Mannréttindadómstól Evrópu (hér á eftir nefndur „dómstóllinn“) til að koma í stað Mannréttindanefndar og Mannréttindadómstóls Evrópu;

sem, í ljósi þessarar þróunar, telja það ráðlegt til að betur sé unnt að fullnægja tilgangi sáttmálans að þátttakendum í málflutningi fyrir dómstólnum sé veitt tiltekin friðhelgi og aðstaða með nýjum samningi, Evrópusamningi um málefni þátttakenda í málflutningi fyrir Mannréttindadómstól Evrópu (hér á eftir nefndur „samningur þessi“),

hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

The member States of the Council of Europe, signatories hereto,

Having regard to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as “the Convention”);

Recalling the European Agreement relating to Persons Participating in Proceedings of the European Commission and Court of Human Rights, signed at London on 6 May 1969;

Having regard to Protocol No. 11 to the Convention, restructuring the control machinery established thereby, signed at Strasbourg on 11 May 1994 (hereinafter referred to as “Protocol No. 11 to the Convention”), which establishes a permanent European Court of Human Rights (hereinafter referred to as “the Court”) to replace the European Commission and Court of Human Rights;

Considering, in the light of this development, that it is advisable for the better fulfillment of the purposes of the Convention that persons taking part in proceedings before the Court be accorded certain immunities and facilities by a new Agreement, the European Agreement relating to Persons Participating in Proceedings of the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as “this Agreement”),

Have agreed as follows:

1. gr.

1. Þeir menn sem samningur þessi nær til eru eftirfarandi:

a. Menn sem taka þátt í rekstri máls sem stofnað er til fyrir dómstólnum sem aðilar, fulltrúar þeirra og ráðgjafar.

b. Vitni og sérfræðingar tilkvaddir af dómstólnum og aðrir þeir sem forseti dómstólsins býður til þátttöku í rekstri máls.

2. Í samningi þessum skal hugtakið „dómstóll“ taka til nefnda, deilda, nefndar yfirdeildarinnar, yfirdeildarinnar og dómaranna. Hugtakið „þátttaka í rekstri máls“ skal taka til boðskipta í þeim tilgangi að bera fram kæru á hendur ríki sem aðili er að sáttmálanum.

3. Ef ráðherranefndin, við framkvæmd starfa sinna samkvæmt 2. mgr. 46. gr., kallar einhvern þann sem talinn er í 1. mgr. til að mæta fyrir nefndinni, eða til að gefa henni skriflega yfirlýsingu, skulu ákvæði þessa samnings taka til hans.

2. gr.

1. Þeir menn sem getið er um í 1. mgr. 1. gr. samnings þessa skulu njóta friðhelgi fyrir mál-sókn vegna munnlegra eða skriflegra yfirlýsinga, eða vegna skjala eða annarra yfirlýsinga, sem þeir gefa fyrir dómstólnum eða láta honum í té.

2. Friðhelgin nær ekki til umfjöllunar utan dómstólsins um slíkar yfirlýsingar, skjöl eða gögn sem lögð hafa verið fyrir dómstólinn.

3. gr.

1. Samningsaðilar skulu virða rétt þeirra manna sem getið er í 1. mgr. 1. gr. samnings þessa til að eiga frjáls bréfaskipti við dómstólinn.

2. Að því er varðar menn sem eru í haldi skal réttur þessi einkum og sér í lagi fela í sér eftirfarandi:

a. bréf þeirra skulu send og afhent án óþarfa tafar og án breytinga;

b. þeir skulu ekki sæta agaviðurlögum af neinu tagi vegna hvers konar orðsendinga sem sendar eru eftir viðeigandi boðleiðum til dómstólsins;

c. þeir skulu eiga rétt á að eiga bréfaskipti við og ráðfæra sig einslega við lögmann, sem réttindi hefur til að reka mál fyrir dómstólum lands þess þar sem þeir eru í haldi, um kæru til

Article 1

1. The persons to whom this Agreement applies are:

a. any persons taking part in proceedings instituted before the Court as parties, their representatives and advisers;

b. witnesses and experts called upon by the Court and other persons invited by the President of the Court to take part in proceedings.

2. For the purposes of this Agreement, the term “Court” shall include committees, chambers, a panel of the Grand Chamber, the Grand Chamber and the judges. The term “taking part in proceedings” shall include making communications with a view to a complaint against a State Party to the Convention.

3. If in the course of the exercise by the Committee of Ministers of its functions under Article 46, paragraph 2, of the Convention, any person mentioned in paragraph 1 above is called upon to appear before, or to submit written statements to the Committee of Ministers, the provisions of this Agreement shall apply in relation to him.

Article 2

1. The persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement shall have immunity from legal process in respect of oral or written statements made, or documents or other evidence submitted by them before or to the Court.

2. This immunity does not apply to communication outside the Court of any such statements, documents or evidence submitted to the Court.

Article 3

1. The Contracting Parties shall respect the right of the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement to correspond freely with the Court.

2. As regards persons under detention, the exercise of this right shall in particular imply that:

a. their correspondence shall be despatched and delivered without undue delay and without alteration;

b. such persons shall not be subject to disciplinary measures in any form on account of any communication sent through the proper channels to the Court;

c. such persons shall have the right to correspond, and consult out of hearing of other persons, with a lawyer qualified to appear before the courts of the country where they are detained

dómstólsins eða hvers kyns málarekstur sem af slíkri kærui leiðir.

3. Við beitingu ákvæða í málsgreinunum hér að framan skal ekki eiga sér stað nein íhlutun af hálfu opinberra stjórnvalda nema samkvæmt því sem lög mæla fyrir um og sem nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna þjóðaröryggis, rannsóknar á afbroti eða saksóknar vegna þess eða til verndar heilsu manna.

4. gr.

1. a. Samningsaðilar skuldbinda sig til að skerða ekki ferðafrelsi manna, sem taldir eru í 1. mgr. 1. gr. samnings þessa, á ferðum þeirra til og frá málarekstri fyrir dómstólnum.

b. Eigi skal ferðafrelsi þeirra skert umfram það sem samræmist lögum og nauðsyn ber til í lýðræðislegu þjóðfélagi vegna þjóðaröryggis eða öryggis almennings, til að halda uppi allsherjarreglu, til að forðast glæpi, til verndar heilsu manna eða siðgæði eða réttindum og frelsi annarra.

2. a. Eigi skulu þessir menn, í þeim löndum sem leið þeirra liggur um eða í því landi þar sem málareksturinn fer fram, sæta saksókn eða frelsissviptingu eða þola neins konar aðra skerðingu á persónufrelsi sínu vegna athafna eða sakfellinga sem áttu sér stað áður en ferð þeirra hófst.

b. Sérhverjum samningsaðila er heimilt, við undirritun eða við fullgildingu, staðfestingu eða samþykkt samnings þessa, að lýsa því yfir að ákvæði þessarar málsgreinar skuli ekki eiga við um þegna sína. Slíka yfirlýsingu má hvenær sem er afturkalla með tilkynningu þess efnis til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

3. Samningsaðilar skuldbinda sig til að hleypta aftur inn á landsvæði sitt hverjum þeim sem samningur þessi tekur til og þar hóf ferð sína.

4. Ákvæði 1. og 2. mgr. þessarar greinar eiga ekki lengur við þegar viðkomandi maður hefur í fimmtán daga samfelld átt þess kost að snúa aftur til lands þess þar sem ferð hans hófst, talið frá þeim degi þegar nærvera hans er ekki lengur talin nauðsynleg af hálfu dómstólsins.

5. Ákvæði 2. mgr. þessarar greinar skulu hafa forgang þegar á einhvern hátt rekast á skyldur samningsaðila vegna 2. mgr. og skyldur vegna Evrópusáttmála eða framsalssamnings eða ann-

in regard to an application to the Court, or any proceedings resulting therefrom.

3. In application of the preceding paragraphs, there shall be no interference by a public authority except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, for the detection or prosecution of a criminal offence or for the protection of health.

Article 4

1. a. The Contracting Parties undertake not to hinder the free movement and travel, for the purpose of attending and returning from proceedings before the Court, of persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement.

b. No restrictions shall be placed on their movement and travel other than such as are in accordance with the law and necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the maintenance of ordre public, for the prevention of crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

2. a. Such persons shall not, in countries of transit and in the country where the proceedings take place, be prosecuted or detained or be subjected to any other restriction of their personal liberty in respect of acts or convictions prior to the commencement of the journey.

b. Any Contracting Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Agreement, declare that the provisions of this paragraph will not apply to its own nationals. Such a declaration may be withdrawn at any time by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. The Contracting Parties undertake to readmit on his return to their territory any such person who commenced his journey in the said territory.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall cease to apply when the person concerned has had, for a period of fifteen consecutive days from the date when his presence is no longer required by the Court, the opportunity of returning to the country from which his journey commenced.

5. Where there is any conflict between the obligations of a Contracting Party resulting from paragraph 2 of this Article and those resulting from a Council of Europe convention or from

ars samnings um gagnkvæma aðstoð í sakamálum við aðra samningsaðila.

5. gr.

1. Friðhelgi og aðstaða er veitt þeim mönnum, sem getið er í 1. mgr. 1. gr. samnings þessa, í þeim tilgangi einum að tryggja þeim málfrelsi og nauðsynlegt sjálfstæði til að inna af hendi hlutverk sitt, störf eða skyldur eða nýta réttindi sín gagnvart dómstólnum.

2. a. Dómstóllinn skal einn vera til þess bær að aflétta, að öllu leyti eða að hluta, þeirri friðhelgi sem kveðið er á um í 1. mgr. 2. gr. samnings þessa. Dómstóllinn hefur ekki aðeins til þess rétt, heldur einnig skyldu, að aflétta friðhelgi í sérhverju tilviki þar sem friðhelgin mundi, að hans mati, hindra framgang réttvísinnar og aflétting hennar að öllu leyti eða að hluta mundi ekki skaða þann tilgang sem skilgreindur er í 1. mgr. þessarar greinar.

b. Dómstóllinn getur aflétt friðhelginni hvort sem er að eigin frumkvæði eða að beiðni einhvers samningsaðila eða manns sem málið varðar.

c. Ákvörðun um að aflétta friðhelgi eða neitun á að aflétta henni skal fylgja rökstuðningur.

3. Ef samningsaðili staðfestir að nauðsynlegt sé að aflétta friðhelgi, sem kveðið er á um í 1. mgr. 2. gr. samnings þessa, vegna málsóknar varðandi brot gegn þjóðaröryggi skal dómstóllinn aflétta friðhelginni að því marki sem tilgreint er í staðfestingunni.

4. Komi í ljós staðreynd, sem er þess eðlis að hún gæti haft afgerandi áhrif og sem beiðanda var ókunnugt um á þeim tíma sem ákvörðun var tekin um að hafna beiðni hans um að aflétta friðhelgi, er honum heimilt að bera fram nýja beiðni við dómstóllinn.

6. gr.

Ekkert ákvæði í samningi þessum skal túlka svo að það takmarki eða dragi úr skuldbindingum sem samningsaðilar hafa gengist undir samkvæmt sáttmálanum eða viðbótarsamningum við hann.

7. gr.

1. Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar fyrir aðildarríki Evrópuráðsins sem geta

an extradition treaty or other treaty concerning mutual assistance in criminal matters with other Contracting Parties, the provisions of paragraph 2 of this Article shall prevail.

Article 5

1. Immunities and facilities are accorded to the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement solely in order to ensure for them the freedom of speech and the independence necessary for the discharge of their functions, tasks or duties, or the exercise of their rights in relation to the Court.

2. a. The Court shall alone be competent to waive, in whole or in part, the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement; it has not only the right but the duty to waive immunity in any case where, in its opinion, such immunity would impede the course of justice and waiver in whole or in part would not prejudice the purpose defined in paragraph 1 of this Article.

b. The immunity may be waived by the Court, either ex officio or at the request of any Contracting Party or of any person concerned.

c. Decisions waiving immunity or refusing the waiver shall be accompanied by a statement of reasons.

3. If a Contracting Party certifies that waiver of the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement is necessary for the purpose of proceedings in respect of an offence against national security, the Court shall waive immunity to the extent specified in the certificate.

4. In the event of the discovery of a fact which might, by its nature, have a decisive influence and which at the time of the decision refusing waiver of immunity was unknown to the author of the request, the latter may make a new request to the Court.

Article 6

Nothing in this Agreement shall be construed as limiting or derogating from any of the obligations assumed by the Contracting Parties under the Convention or its protocols.

Article 7

1. This Agreement shall be open for signature by the member States of the Council of Europe,

lýst samþykki sínu til að vera bundin af honum með:

a. undirritun án fyrirvara um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki; eða

b. undirritun með fyrirvara um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki, ásamt eftirfarandi fullgildingu, staðfestingu eða samþykki.

2. Skjölum um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki skal komið í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

8. gr.

1. Samningur þessi öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðinn er einn mánuður frá þeim degi er tíu aðildarríki Evrópuráðsins hafa lýst samþykki sínu til að vera bundin af honum samkvæmt 7. gr. eða þann dag sem viðbótarsamningur nr. 11 við sáttmálann öðlast gildi, hvorn daginn sem síðar ber að.

2. Að því er varðar aðildarríki, sem síðar lýsir samþykki sínu til að vera bundið af samningi þessum, öðlast hann gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst þegar liðinn er einn mánuður frá þeim degi er slík undirritun fór fram eða frá þeim degi þegar skjali þess um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki er komið í vörslu.

9. gr.

1. Sérhver samningsaðili getur, við afhendingu skjals um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki eða hvenær sem er síðar, lýst því yfir við aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins að samningur þessi nái einnig til hvaða annars landsvæðis eða landsvæða sem tilgreind eru í yfirlýsingunni enda fari hann með utanríkismál þess eða hafi heimild til að skuldbinda það.

2. Samningur þessi öðlast gildi að því er varðar sérhvert landsvæði eða sérhver landsvæði sem tilgreind eru í yfirlýsingu, sem gerð er samkvæmt 1. mgr., fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðinn er einn mánuður frá þeim degi er aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins berst slík yfirlýsing.

3. Sérhverja yfirlýsingu sem gerð er samkvæmt 1. mgr. má afturkalla, hvað varðar sérhvert landsvæði sem þar er nefnt, eftir þeim reglum sem settar eru um afturköllun í 10. gr. samnings þessa.

which may express their consent to be bound by:

a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b. signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 8

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Agreement in accordance with the provisions of Article 7 or on the date of entry into force of Protocol No. 11 to the Convention, whichever is the later.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, this Agreement shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of such signature or of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 9

1. Any Contracting State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

2. This Agreement shall enter into force for any territory or territories specified in a declaration made pursuant to paragraph 1 on the first day of the month following the expiration of one month after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made pursuant to paragraph 1 may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down for denunciation in Article 10 of this Agreement.

10. gr.

1. Samningur þessi gildir ótímabundið.
2. Sérhver samningsaðili getur fyrir sitt leyti sagt upp samningi þessum með tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.
3. Slík uppsögn öðlast gildi sex mánuðum eftir þann dag er aðalframkvæmdastjórinn hefur móttakið tilkynninguna. Uppsögnin skal ekki hafa þau áhrif að leysa viðkomandi samningsaðila undan hvers kyns skuldbindingum sem kunna að hafa stofnast samkvæmt samningi þessum varðandi þá menn sem getið er um í 1. mgr. 1. gr.

11. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal tilkynna aðildarríkjum ráðsins um:

- a. sérhverja undirritun;
- b. afhendingu sérhvers skjals um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki;
- c. sérhvern gildistökudag samnings þessa samkvæmt 8. gr. og 9. gr. hans;
- d. sérhvern annan gerning, tilkynningu eða orðsendingu sem samning þennan varðar.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Strassborg 5. mars 1996 á ensku og frönsku í einu eintaki sem varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðsins og eru báðir textarnir jafngildir. Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal senda staðfest endurrit til allra aðildarríkja Evrópuráðsins.

Article 10

1. This Agreement shall remain in force indefinitely.
2. Any Contracting Party may, insofar as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification. Such denunciation shall not have the effect of releasing the Contracting Parties concerned from any obligation which may have arisen under this Agreement in relation to any person referred to in paragraph 1 of Article 1.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Agreement in accordance with Articles 8 and 9 thereof;
- d. any other act, notification or communication relating to this Agreement.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Strasbourg, this 5th day of March 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.